

PROTOKOLL

STYRE/RÅD/UTVALG Ås Eldreråd	MØTESTED Ås rådhus, Store salong	MØTEDATO 06.02.2007
FRA SAKSNR: 3/07	FRA KL: 14.00	
TIL SAKSNR: 4/07	TIL KL: 16.00	

Av utvalgets medlemmer/varamedlemmer møtte 8 av 9.

Forfall var meldt fra følgende medlemmer: Jorunn Nordli
Møtende medlemmer: Arne Ellingsberg, leder Karl Mikkelsen Björg Skjeseth Ragnhild Lund Gunnar Kvande-Pettersen Aase Kann Jørgensen Magne Østerås Irene Pytte
Møtende varamedlemmer: Varamann kunne ikke møte.
Fra administrasjonen møtte: Formannskapssekretær Annette Grimnes
Diverse merknader:

Godkjent 08.02.07 av: Leder Arne Ellingsberg og nestleder Aase Kann Jørgensen

Underskrifter:

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
3/07	06/1462	FORSLAG TIL NAVN PÅ DET NYE SYKEHJEMMET

4/07	07/2	KOMMUNEPLAN 2007-2019 - HØRING
------	------	--------------------------------

EVENTUELT

MELDINGSSAKER TIL MØTE I ÅS ELDRERÅD 06.02.07:

1. Magne Østerås, Arne Ellingsberg og Aase Kann Jørgensen ble enstemmig valgt til å sørge for Ås eldreråds arrangement av Eldredagen 1. oktober 2007.
2. Service- og kommunikasjonssjef Thora Bakka inviteres til å komme på eldrerådets møte vedrørende informasjon for eldre.
3. Arne Ellingsberg og Ragnhild Lund har sendt brev til Follo Taxi vedr. bestilling av taxi fra toget, som en oppfølging av meldingssak nr. 1 i Eldrerådets møte 09.01.07.
4. Arne Ellingsberg har sendt brev til alle som ble invitert til temadag om Vern for eldre 31.01.07, som en oppfølging fra Eldrerådet.

Utv.sak nr. 3/07

FORSLAG TIL NAVN PÅ DET NYE SYKEHJEMMET

Leders saksutredning:

Den nye institusjonen skal blant annet dekke Langtidsopphold og Korttidsopphold.

Ifølge serviceerklæringen for *Langtidsopphold i institusjon* er målet for tjenesten å gi et samordnet pleie- og omsorgstilbud som skal gi trygghet til god livskvalitet, og bidra til å opprettholde brukerens ferdigheter lengst mulig.

Tjenesten skal gis personer som på grunn av sykdom eller vesentlig nedsatt funksjonsevne trenger omsorg, pleie og tilsyn hele døgnet.

Ifølge serviceerklæringen for *Korttidsopphold i institusjon* er målet for tjenesten å gi et samordnet pleie- og omsorgstilbud som skal gi trygghet til god livskvalitet, legge til rette for at brukeren kan opprettholde sine funksjoner og gis et løft slik at han/hun kan klare seg hjemme lengst mulig, samt at pårørende med særlig tyngende omsorgsarbeid gis avlastning.

Tjenesten kan gis til personer som på grunn av sykdom eller nedsatt funksjonsevne i en periode har behov for tettere oppfølging enn det som kan gis ved tjenester i hjemmet. Tjenesten omfatter også rehabiliteringsopphold – ved fysisk, psykisk eller sosialt behov, samt trygghetsopphold i inntil tre dager i en truet livssituasjon.

I stortingsmelding nr. 25, ”Mestring, muligheter og mening” legger regjeringen vekt på kultur, aktivitet og trivsel som helt sentrale og grunnleggende elementer i et helhetlig helse- og omsorgstilbud. Dette krever stor tverrfaglig bredde, med stor vekt på sosialpedagogikk, ergoterapi, fysioterapi, sosialt arbeid og kulturelle aktiviteter. En åpen institusjon gir muligheter til et tett samspill med familie og venner og bidrar til aktivitet og trivsel. Pårørende i foreninger eller støttegrupper kan følge opp både fellesskapet i institusjonen og den enkelte beboer.

I tillegg til institusjonens hovedformål, sykepleie og medisinsk tilsyn, er kommunen pålagt å dekke også disse andre formålene. Den nye institusjonen er godt tilrettelagt for det, blant annet ved at det er avsatt arealer til to dagsentrer, ergoterapi, fysioterapi, møterom og kafeteria. For omsorgsboligene i nærheten gir institusjonen nye muligheter for positivt samvær og aktiviteter, og kan være et godt supplement til eldresenteret i Sentrum.

Ut fra en helhetsvurdering er den nye institusjonen noe mer enn et tradisjonelt sykehjem. I tillegg til å kunne løse sine primære oppgaver, vil institusjonen bli et allsidig ressurs- og aktivitetssenter som samsvarer godt med målene om et framtidsrettet helse- omsorgstilbud.

Institusjonen ligger på den tusen år gamle gården Moer nordre. Med den nedbygging av gårdsdriften som skjer på Moergårdene, er det viktig at det historiske navnet Moer blir bevart, og at navnet på institusjonen derfor knyttes til Moer.

Rådmannens innstilling:

Det nye sykehjemmet på Moer gis følgende navn:

Alt.1: Moer bo- og aktivitetssenter

Alt. 2: Moertunet omsorgssenter

Ås eldreråds behandling 06.02.2007:

Eldrerådet fremmet følgende alternative forslag:

Arne Ellingsberg fremmet følgende forslag, støttet av Bjørg Skjeseth

- Moertunet omsorgssenter

Karl Mikkelsen fremmet følgende forslag, støttet av Ragnhild Lund

- Moer sykehjem

Aase Kann Jørgensen fremmet følgende forslag:

- Moer Seniorkollektiv

Irene Pytte fremmet følgende forslag:

- Moer/Ås bo- og behandlingssenter

Gunnar Kvande-Pettersen fremmet følgende forslag:

- Ås sykehjem

Magne Østerås fremmet følgende forslag:

- Ås sjukeheim

Forslaget fra Bjørg Skjeseth følger protokollen.

Votering:

Forslagene videresendes enstemmig

Ås Eldreråds uttalelse 06.02.2007:

Eldrerådet fremmer følgende alternative navneforslag:

- Moertunet omsorgssenter
- Moer sykehjem
- Moer Seniorkollektiv
- Moer/Ås bo- og behandlingssenter
- Ås sykehjem
- Ås sjukeheim

Utv.sak nr. 4/07

KOMMUNEPLAN 2007-2019 - HØRING

Leders forslag til

Eldrerådets uttalelse 06.02.07:

ÅS KOMMUNES VISJON

”Ås er mulighetenes kommune med miljø og menneske i sentrum” er en både framtidsrettet og forpliktende visjon, som eldrerådet slutter seg til.

Samfunnsdelen:

Se eldrerådets uttalelse

Eldreråds behandling 06.02.2007:

Magne Østerås fremmet følgende forslag:

Alternativ visjon – side 9:

Ås er mulighetenes kommune med miljø og menneske i fokus.

Gunnar Kvande-Pettersen fremmet følgende forslag:

Alternativ visjon – side 9:

Ås er mulighetenes kommune med miljø og menneske i sentrum.

Votering:

Gunnars forslag til visjon ble vedtatt 7-1

Leders forslag til Samfunnsdelen med justeringer ble enstemmig vedtatt.

Ås Eldreråds uttalelse 06.02.2007:

Alternativ visjon – side 9:

Ås er mulighetenes kommune med miljø og menneske i sentrum.

SAMFUNNSDELEN

Her er *bærekraftig utvikling* et nøkkelbegrep. Bærekraftig utvikling betyr også at naturressurser som jordressurser til matproduksjon for framtidige generasjoners behov må vernes. Arealenes kulturlandskapsverdier og betydning for biologisk mangfold må sikres, og likeså mulighetene til opplevelser gjennom natur- og friluftsliv, og det potensialet som kulturarven av kulturminner og kulturmiljø representerer.

Ås kommune har et både nasjonalt og regionalt ansvar for en slik bærekraftig utvikling til nytte og glede for framtidige generasjoner. Kortsiktige tiltak i dagens praktisk-økonomiske lokalpolitikk må unngås.

I det kommunale demokratiet har elderrådet som oppgave å ivareta de eldres rettigheter i alle saker som gjelder levekårene for eldre. Det er derfor naturlig for elderrådet å vurdere kommuneplanen spesielt ut fra dette perspektivet. Med eldres helhetsvurdering, livserfaring og ansvarfølelse for også de yngre generasjoner, vil rådet først kommentere noen grunnleggende forutsetninger i kommuneplanen.

Befolkning – statistikk og prognoser

Eldrerådet registrerer at det de i årene fra 2002 til 2006 var en befolkningsvekst på 1 % og at Ås hadde den laveste veksten i Follo i 2005, med 0,4 %. Ifølge SSB lå imidlertid Ås på topp, med en tilvekst på vel 300 personer, eller 2 % økning i 2006.

I planen opereres det med en ønsket befolkningsvekst på både 1,5 og 2 %, men i prognosene for planlegging av tjenestetilbud er det forutsatt 2 %.

Aldersgruppa 67-79 år vil i årene 2006-2010 øke med ca. 110 og fram mot 2019 med ca. 400 personer. I aldersgruppa 80 år og eldre vil økningen være hhv. ca. 45 og 120 personer.

Dette vil øke behovet for institusjonsplasser. Med en dekningsgrad på 20 % vil det være behov for 111 institusjonsplasser i 2011 og 138 i 2019. Det nye sykehjemmet skal stå klart i 2008, og da vil kommunen ha 110 sykehjemsplasser.

Usikkerhet når det gjelder prognosene og konsekvensene av dette, er kommentert under kapitlet Brukerne, avsnittet Pleie og omsorg.

Arealforvaltning

En viktig forutsetning for å nå hovedmålene for fokusområdene samfunn og brukere er en fornuftig forvaltning av kommunens arealer. Som hjelp til dette er det vedtatt både nasjonale, regionale og kommunale føringer om vern av jordressurser. De går spesielt på å legge til rette for et utbyggingsmønster som reduserer arealforbruket pr. innbygger og begrenser transportbehovet.

Ås er en landbrukskommune, og mange av landbruksområdene er klassifisert som svært verdifulle og av nasjonal verdi. Dette gjelder ikke minst i nærområdet til Ås sentrum. Her ligger det en stor utfordring sett i forhold til målet om en bærekraftig utvikling.

Like viktig er det å ta vare på det unike kulturlandskapet i Ås. Det flate og åpne landskapet gjør det sårbart når det gjelder utbygging, som lett kan endre den særegne landskapskarakteren.

En viktig prøve på politisk teori og praksis i jord- og landskapsvern vil bli behandlingen av UMBs planer for utbyggingen mellom Ås sentrum og Korsegården. Dette blir behandlet i en egen kommunedelplan, men skal bli en del av den endelige kommuneplanen.

En arealutvikling i et 30-årsperspektiv skal sikre viktige landbruks-, natur- og friluftsområder. Det er et grunnleggende ønske om å styrke Ås sentrum samtidig som jordvernet skal ivaretas. Spørsmålet om varige byggegrenser i forhold til verneverdige LNF-områder melder seg, for eksempel når det gjelder Dysterjordet og Søråsjordet/Kjerringjordet.

Eldrerådet er positivt opptatt av at kommunen bør ha egnede boligtomter for eldre.

Et spesielt innspill til arealforvaltningen er boliger på Søråsjordet til Eldres bospareklubb. Arealet på Søråsjordet strider imidlertid mot ovennevnte føringer når det gjelder jordvern.

I høringsutkastet til kommuneplan blir i denne saken jordvern satt opp mot nærhet til kollektivknutepunkt, og arealet er anbefalt endret fra LNF til boligformål. I planen tilføyes det likevel at en "bit-for-bit-nedbygging" av Søråsjordet er uheldig. Dette er eldrerådet enig i, spesielt på grunn av framtidige konsekvenser.

Eldres bospareklubb anbefales heller å få overta tomten til brannstasjonen i Ås sentrum når stasjonen rives. En boligtomt nærmere et kollektivknutepunkt kan neppe finnes. Der er det også nærhet til forretninger, bank, sosiale og kulturelle tilbud. De nye boligene i Sentrum, og andre under bygging, er svært attraktive for eldre mennesker.

BRUKERNE

Til syvende og sist er det innbyggernes opplevelse av sin tilværelse som er svaret på om Ås er mulighetenes kommune med menneske og miljø i sentrum. Det betyr for eksempel hvordan barn og ungdom opplever oppveksten, skolen og fritida, at voksne arbeidsplasser har et meningsfylt og trygt arbeidsliv og at de eldre og andre som trenger det, får den omsorg og pleie som gir dem et verdig liv.

Kommunale tjenester for eldre

Pleie og omsorg

Nåsituasjonen, med dekning av pleie- og omsorgstjenesten, inklusiv oversikten over institusjonsplasser, er grei, likeså beskrivelsen av situasjonen etter at det nye sykehjemmet blir ferdig.

Et viktig spørsmål er imidlertid sikkerheten av prognoser for økningen av eldre, og forholdet til institusjonsplasser i samme periode. Prognosene fram mot 2010 og 2019 for økningen av eldre og eldre over 80 år er henholdsvis ca. 155 og ca. 520.

I Høringsutkastet til kommuneplanen står det: "De senere årene har kommunen fått et utvidet og økt ansvar for pleie- og omsorgstjenester. Brukere i institusjon og hjemmebaserte tjenester er langt dårligere og mer ressurskrevende enn tidligere. Liggetida ved somatiske sykehus er redusert, og det vil innebære at pasientene skrives ut tidligere og ofte med alvorlige sykdommer."

I offentlige sykehusplaner er ytterligere reduksjon av liggetida et mål, og dette vil forsterke behovet for flere institusjonsplasser i kommunene.

Eldre lever lenger, og med høyere alder øker forekomsten av sykdommer. De siste dagers avisoverskrifter om at hele 80 prosent av sykehjemsbeboerne i Norge er demente, er også illevarslende.

Terskelen for å få plass på institusjonene, også her i Ås, er blitt høyere. Det tales om at det er køer for å komme inn på både omsorgsboligene og institusjonene. Hvor lenge holder kravet til en dekningsgrad på 20 % for institusjonsplass for eldre og eldre over 80 år? Hva om kravet til dekningsgrad blir 25 % i stedet, som det har vært tidligere?

Eldrerådet er enig i at gode forebyggende tiltak og utbygde hjemmetjenester er viktig, og til en viss grad avhjelper og utsetter behovet for institusjonsomsorg, men erstatter den ikke.

Konsekvensen blir uansett større behov for institusjonsplasser enn beregnet. Derfor ber eldrerådet om at kommunen viser realisme og langsiktighet ved vurdering av framtidig behov for institusjonsplasser.

Ut fra det ovenstående ber eldrerådet om at vedtaket om salg av Åslund tas opp til ny drøfting.

Framtidig pleie- og eldreomsorg – Hva vi må lykkes med

I Omsorgsmeldingen – St.meld. nr. 25 står det blant annet:

Omsorgsplan 2015 forutsetter langsiktig planlegging av bygningsmessige investeringer, personellinnsats, kompetanseutvikling, utdanningskapasitet og tilrettelegging av fysiske og sosiale omgivelser.

Regjeringen har som mål at det innen 2009 legges til rette for en kapasitetsvekst på 10 000 årsverk i den kommunale omsorgstjenesten, og regjeringen har varslet et nytt investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger. Målgruppen for ordningen er personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester.

Ut fra overordnede mål for utviklingen av Ås kommune og kommunens visjon om at Ås er mulighetenes kommune med miljø og menneske i sentrum, vil eldrerådet foreslå følgende tiltak for Ås kommunes pleie- og eldreomsorg for kommuneplanperioden 2007-2019.

- * Vise reelle tall for behovet for sykehjemsplasser og ikke bare basere behovet ut fra statistikk og et landsomfattende prosenttall.
- * Legge forholdene best mulig til rette for folkehelseiltak, deriblant sikre Eldres tilgjengelighet til rekreasjons- og friluftsområdene, og sørge for trygge nærområder.
- * Prioritere forebyggende arbeid i eldreomsorgen, blant annet ved utbygging av dagsentra og støtte til Eldresentrene og andre sosiale og kulturelle tiltak, også ved institusjonene.
- * Styrke hjemmetjenestene slik at eldre som ønsker det, og har helse og trygghet for det, kan bo hjemme så lenge som mulig.
- * Sikre god dialog og godt samarbeid med brukere og pårørende.
- * Senke terskelen for å komme på sykehjem og etablere et lavterskeltilbud til demente.
- * Styrke legedekningen og den medisinske kompetansen i omsorgstjenesten.
- * Arbeide for vern mot vold overfor eldre: fysisk, psykisk og økonomisk vold, det være seg i hjemmet, ute i miljøet eller i institusjoner.
- * Etablere gode samhandlingstiltak med spesialisthelsetjenesten.
- * Sørge for god rekruttering av helse- og omsorgspersonale gjennom positive lønns- og arbeidsforhold og at det gis etterutdanningsmuligheter.
- * Sikre at den ressursøkning og kapasitetsvekst som kommer som følge av statlige tiltak til kommunene, tilfaller den kommunale pleie- omsorgstjenesten som forutsatt i Omsorgsplan 2015.

Jeg synes „Moertunet omsorgsenter“
er et bra navn.

Ordet „tunet“ symboliserer tanken om
felleskap mellom brukerne.

„Omsorgsenter“ signaliserer å sørge for
bedre livskvalitet for mange i Ås.

Så til hele stedsnavnet. Det
har 2 ord. Begge har 4 stavelser

i seg med betoningen på
1. stavelse (-). Det gir fin
rytme og harmoni i navnet.

Det „flyter“ fint.

Til daglig bruk tror jeg det blir
„Moertunet“

Til sammenlikning; „Åslund“
på folkemunne.

Bjerg Skjeseeth - ER. 08.02.07